

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

(دانشکده دندانپزشکی)

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای دندانپزشکی

عنوان

مقایسه دقت دو محلول آشکار ساز پوسیدگی SEEK و SNOOP با درصد های متفاوت
حلال پروپیلن گلیکول در تشخیص پوسیدگی دندان

استاد راهنما

خانم دکتر سعیده اصدق

اساتید مشاور

خانم دکتر سارا نورالعیونی

آقای دکتر مهر داد بلوریان

نگارش:

سودا مهندسی

سال تحصیلی ۱۳۹۲-۱۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کشف اور پاکیزگی که تمرین امید و یاور در بر خطه زندگیت.

به پاس عاطفه بر سرشار و کرمای امید بخش وجودشان که در این سردترین روزگار ان بهترین پشتیبان اوست.

به پاس محبت های بی دریغشان که هرگز فروکش نمی کند.

این مجید وعده را تقدیرم می کنم

به پدرم

معنای اله بنای زندگیم حجت راه زندگیم

به مادرم

زندگی لیک همتی ام مهربان زهرای شرب های پر تلاطم زندگیم

به خواهرم هلیانا

معنای صفا و آرامش همتی ام رنگ شادی زندگیم

به دوست عزیزم رودا

مونس و همدم همیگی ام بهترین یاور زندگیم

عذیرم بہ

■ آقای دکتر باقری

■ خانم دکتر اصدق

■ خانم دکتر زورالہ و فی

■ آقای دکتر بدویان

■ آقای مهندس قدیری

و تمام اساتید عزیزم

کہ پیوستہ رویشکران راہ دادا نشم ہوں۔

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول: کلیات
۱-۱-۱-۱	مقدمه
۱-۱-۲-۱	بیان مسئله
۱-۱-۳-۱	اهداف و فرضیات
۱-۳-۱-۱	هدف کلی
۱-۳-۱-۲	اهداف اختصاصی
۱-۳-۱-۳	اهداف کاربردی
۱-۱-۴	فرضیات یا سوالات تحقیق
۱-۱-۵	تعریف واژه های کلیدی
	فصل دوم: بررسی متون
۲-۱-۲	مروری بر مقالات
	فصل سوم- مواد و روش ها
۳-۱-۳	نوع مطالعه
۳-۲-۳	نمونه مورد مطالعه
۳-۳-۳	روش کار
۳-۳-۴	روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

فصل چهارم: نتایج

۱-۴- یافته های پژوهش ۳۳

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۱-۵- بحث ۴۳

۲-۵- نتیجه گیری ۴۶

منابع ۴۹

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۳۳	جدول شماره ۱- مقایسه توزیع فراوانی رنگ گرفتگی متغیرهای V DEJ، V WDEJ و V Teeth در دو گروه A و B
۳۵	جدول شماره ۲- مقایسه توزیع فراوانی رنگ گرفتگی متغیرهای V DEJ، V WDEJ و V Teeth در دو گروه C و D
۳۷	جدول شماره ۳- مقایسه توزیع فراوانی رنگ گرفتگی متغیرهای V WDEJ، V DEJ و V Teeth در دو گروه A و C
۳۹	جدول شماره ۴- مقایسه توزیع فراوانی رنگ گرفتگی متغیرهای V WDEJ، V DEJ و V Teeth در دو گروه B و D

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۳۳	نمودار شماره ۱- توزیع فراوانی رنگ گرفتگی گروه B و A در ناحیه DEJ
۳۴	نمودار شماره ۲- توزیع فراوانی رنگ گرفتگی گروه B و A در ناحیه WDEJ
۳۴	نمودار شماره ۳- توزیع فراوانی رنگ گرفتگی گروه B و A در کل حفره (Teeth)
۳۵	نمودار شماره ۴- توزیع فراوانی رنگ گرفتگی گروه D و C در ناحیه DEJ
۳۶	نمودار شماره ۵- توزیع فراوانی رنگ گرفتگی گروه D و C در ناحیه WDEJ
۳۶	نمودار شماره ۶- توزیع فراوانی رنگ گرفتگی گروه D و C در کل حفره (Teeth)
۳۷	نمودار شماره ۷- توزیع فراوانی رنگ گرفتگی گروه C و A در ناحیه DEJ
۳۸	نمودار شماره ۸- توزیع فراوانی رنگ گرفتگی گروه C و A در ناحیه WDEJ
۳۸	نمودار شماره ۹- توزیع فراوانی رنگ گرفتگی گروه C و A در کل حفره (Teeth)
۴۰	نمودار شماره ۱۰- توزیع فراوانی رنگ گرفتگی گروه D و B در ناحیه DEJ
۴۰	نمودار شماره ۱۱- توزیع فراوانی رنگ گرفتگی گروه D و B در ناحیه WDEJ
۴۱	نمودار شماره ۱۲- توزیع فراوانی رنگ گرفتگی گروه D و B در کل حفره (Teeth)

خلاصه فارسی:

مقدمه:

به منظور بهبود دقت تشخیص پوسیدگی و جلوگیری از برداشت بیش از حد نسوج دندانی، استفاده از روش های تهاجمی باید محدود گردد. از این رو استفاده از آشکارسازهای پوسیدگی بر پایه ی اسید رد می تواند مفید واقع شود. هدف از این مطالعه مقایسه دقت دو محلول آشکار ساز پوسیدگی SEEK و SNOOP با درصد های متفاوت حلال پروپیلن گلیکول در تشخیص پوسیدگی دندانی می باشد.

مواد و روش ها:

در این بررسی تجربی، ۱۵۰ عدد دندان مولر دارای پوسیدگی انتخاب شد و در محلول نرمال سالین، در دمای اتاق نگهداری شدند. سپس دندان ها از مرکز ضایعه به دو نیمه مساوی تقسیم شدند. سپس دندان های گروه A با محلول Acid Red 1% در ۹۰٪ پروپیلن گلیکول SEEK و دندان های گروه B با محلول Acid Red 1% در ۴۷٪ پروپیلن گلیکول SNOOP رنگ آمیزی و نقاط رنگ شده ثبت و توسط فرز حذف شدند. سپس نمونه های گروه A با SNOOP رنگ آمیزی و گروه C نامیده و نمونه های گروه B با SEEK و گروه D نامیده شدند. نقاط رنگ گرفته ثبت و داده های به دست آمده با آزمون Chi-square واکاوی گردیدند. ($P < 0/05$)

یافته ها

دقت تشخیص پوسیدگی محلول Acid Red 1% در ۹۰٪ پروپیلن گلیکول به طور معناداری از محلول 1% Acid Red در ۴۷٪ پروپیلن گلیکول بیشتر بود. ($P < 0/05$)

نتیجه گیری:

با توجه به نتایج حاصل، درصد بالای حلال پروپیلن گلیکول در محلول Acid Red 1% منجر به افزایش دقت تشخیص پوسیدگی می گردد.

کلمات کلیدی:

پوسیدگی، اسید رد، آشکار ساز پوسیدگی، پروپیلن گلیکول

فصل اول

کلیات

۱-۱ مقدمه

پوسیدگی های دندانی و بیماری های پریدنتال احتمالاً شایع ترین بیماری های مزمن در جهان اند. پوسیدگی دندانی، بیماری عفونی دندان هاست که موجب حل شدن و تخریب بافت های معدنی دندان می شود^(۱). هدف اصلی در درمان پوسیدگی دندان حذف کامل عاج عفونی با کمترین میزان تخریب نسج سالم و حفظ حیات پالپ است^(۲). برداشت پوسیدگی از مراحل مهم ترمیم محسوب می شود. به همین دلیل باید از بهترین روش ها برای رسیدن به این هدف بهره گرفته شود. در بررسی های گوناگون مشخص شده استفاده از سوند به تنهایی برای تشخیص پوسیدگی کافی نیست، از این رو روش های مختلفی برای تشخیص پوسیدگی ارایه شده است^{(۳) و (۴)}، از جمله می توان به استفاده از Fiber Optic Transillumination، Diagnodent spectroscopy^{(۵) و (۶)}، استفاده از نور فلورسنت شده ی اندوسکوپ های ویژه و... اشاره کرد^(۷).

روش رنگ آمیزی با استفاده از محلول های شیمیایی یکی از روش های تشخیص پوسیدگی است. به منظور افزایش دقت تشخیص پوسیدگی در کلینیک مواد رنگ کننده پوسیدگی مفید بوده و در مقایسه با دید مستقیم و سوند، محلول ضد باکتری رنگ کننده ممکن است ماده انتخابی باشد^(۸).

این روش نیز مانند سایر روشهای تشخیص پوسیدگی، به گونه ای گسترده در حال تکامل است. از رنگ آمیزی با محلول یک درصد اسید رد به عنوان یک عامل کمک کننده در تشخیص پوسیدگی های برجای مانده می توان استفاده کرد، زیرا نواحی رنگ شده با این محلول دارای پوسیدگی است و نواحی با عاج سالم رنگ نمی پذیرد. در واقع اسید رد اختصاصی عمل کرده و لایه بیرونی پوسیدگی (infected dentin) را رنگ می کند^{(۹) و (۱۰)}.